

EL

EL

EL

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 4.11.2010
COM(2010) 597 τελικό

2010/0298 (COD)

Πρόταση
**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. .../... ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

**για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 648/2004 όσον αφορά τη χρήση
φωσφορικών αλάτων και άλλων φωσφορικών ενώσεων στα οικιακά απορρυπαντικά
πλυντηρίων ρούχων**

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

SEC(2010) 1278
SEC(2010) 1277

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Γενικό πλαίσιο

Τα φωσφορικά άλατα χρησιμοποιούνται σε απορρυπαντικά για την καταπολέμηση της σκληρότητας του νερού έτσι ώστε να καταστεί δυνατό το αποτελεσματικό καθάρισμα. Το τριπολυφωσφορικό νάτριο (STPP) είναι το πιο συνηθισμένο φωσφορικό άλας που χρησιμοποιείται στα απορρυπαντικά. Σε συνδυασμό με τασιενεργούς ουσίες, το STPP συμβάλλει στην αποτελεσματική απόδοση των απορρυπαντικών κάτω από όλες τις συνθήκες.

Ειδικότερα, το STPP έχει την ακόλουθη δράση στα απορρυπαντικά:

- απομακρύνει αποτελεσματικά με συμπλοκοποίηση τα άλατα που προκαλούν τη σκληρότητα (και τα διατηρεί διαλυμένα)·
- απομακρύνει και παρεμποδίζει το σχηματισμό αποθεμάτων στα υφάσματα·
- ενισχύει τη διαδικασία της πλύσης·
- αποτελεί φορέα άλλων συστατικών των απορρυπαντικών.

Τα φωσφορικά άλατα από τα απορρυπαντικά μπορούν να έχουν ορισμένες αρνητικές επιπτώσεις στο υδάτινο περιβάλλον. Η πρωταρχική ανησυχία είναι ότι μπορούν να οδηγήσουν σε περίσσεια θρεπτικών ουσιών, γεγονός που προκαλεί την ταχύτερη ανάπτυξη φυκιών και ανωτέρων μορφών φυτικής ζωής, με συνακόλουθη ανεπιθύμητη διαταραχή της ισορροπίας των οργανισμών, φαινόμενο που αποκαλείται ευτροφισμός. Υπάρχουν και εναλλακτικά συστατικά αποσκλήρυνσης του νερού αλλά με διάφορους περιορισμούς αποδοτικότητας, ιδίως για τις πιο απαιτητικές μορφές καθαρισμού.

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 648/2004 σχετικά με τα απορρυπαντικά εναρμονίζει τη διάθεση στην αγορά απορρυπαντικών αλλά μόνον όσον αφορά την επισήμανση των απορρυπαντικών και τη βιοδιασπασιμότητα των επιφανειοδραστικών ουσιών που περιέχουν. Ωστόσο, όσον αφορά το πρόβλημα του ευτροφισμού, το άρθρο 16 του κανονισμού απαιτεί επίσης από την Επιτροπή να «αξιολογεί, υποβάλλει σχετική έκθεση και, εφόσον απαιτείται, υποβάλλει νομοθετική πρόταση σχετικά με τη χρήση των φωσφορικών αλάτων, με σκοπό την βαθμιαία κατάργησή τους ή τον περιορισμό σε ειδικές εφαρμογές». Η Επιτροπή υπέβαλε την έκθεση του 2007 η οποία κατέληγε στο συμπέρασμα ότι οι γνώσεις σχετικά με τη συμβολή των φωσφορικών αλάτων των απορρυπαντικών στον ευτροφισμό δεν ήταν επαρκείς, αλλά ότι αυξάνονται γρήγορα¹. Περαιτέρω επιστημονική εργασία που πραγματοποιήθηκε στη συνέχεια, καθώς και πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό και κοινωνικό αντίκτυπο πιθανών περιορισμών, αποτέλεσαν τη βάση για μια έκθεση αξιολόγησης του αντίκτυπου, η οποία αναλύει διάφορες πολιτικές επιλογές για την αντιμετώπιση της χρήσης των φωσφορικών αλάτων στα απορρυπαντικά.

¹ COM(2007) 234, στην ηλεκτρονική διεύθυνση: http://ec.europa.eu/enterprise/chemicals/legislation/detergents/index_en.htm.

Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Η πρόταση στοχεύει στην τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 648/2004 σχετικά με τα απορρυπαντικά με την εισαγωγή περιορισμού στην περιεκτικότητα φωσφορικών αλάτων και άλλων φωσφορικών ενώσεων σε οικιακά απορρυπαντικά πλυντηρίου, προκειμένου να μειωθεί η συμβολή των απορρυπαντικών στο συνολικό ευτροφισμό των επιφανειακών υδάτων της ΕΕ, σύμφωνα με τα συμπεράσματα των εκτιμήσεων και της αξιολόγησης του αντίκτυπου που πραγματοποιήθηκαν από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 648/2004.

Επιπλέον, ύστερα από την έναρξη ισχύος της συνθήκης της Λισαβόνας, οι διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 648/2004 όσον αφορά την ισχύ της Επιτροπής για την έκδοση μη νομοθετικών πράξεων γενικής ισχύος που συμπληρώνουν ή τροποποιούν ορισμένα μη νομοθετικά στοιχεία του εν λόγω κανονισμού πρέπει να προσαρμοστούν στις απαιτήσεις του άρθρου 290 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο γενικός στόχος είναι να εξασφαλιστεί υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος από τις πιθανές αρνητικές επιπτώσεις των φωσφορικών αλάτων και άλλων φωσφορικών ενώσεων στα απορρυπαντικά και να εξασφαλιστεί η σωστή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς για απορρυπαντικά.

Συνέπεια με τις λοιπές πολιτικές και στόχους της Ένωσης

Η παρούσα πρόταση είναι πλήρως συναφής με τους στόχους της οδηγίας πλαισίου για τα ύδατα (οδηγία 2000/60/ΕΚ) η οποία απαιτεί από τα κράτη μέλη να επιτύχουν την καλή οικολογική και χημική κατάσταση των επιφανειακών υδάτων μέχρι το 2015, ενώ απαιτεί επίσης από τα κράτη μέλη να καταρτίσουν πρόγραμμα μέτρων – π.χ. σχέδια διαχείρισης λεκανών απορροής ποταμών – στα οποία μπορούν να περιλαμβάνονται, όπου δικαιολογείται, οικονομικά αποδοτικές και αναλογικά σωστές υποχρεωτικές ενέργειες ή προαιρετικές συμφωνίες για τον περιορισμό των φωσφορικών αλάτων στα απορρυπαντικά προκειμένου να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα του ευτροφισμού στα εδάφη τους.

Πράγματι για την καταπολέμηση του ευτροφισμού που προκύπτει από τις διασυνοριακές ροές φωσφορικών αλάτων στα υδάτινα συστήματα έχει θεσπιστεί συντονισμένη δράση από τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη στο πλαίσιο της διαχείρισης λεκανών απορροής ποταμών της ΟΠΥ, ή σε περιφερειακές στρατηγικές υδάτων σε ορισμένες ευαίσθητες περιοχές της ΕΕ, όπως η Βαλτική Θάλασσα ή η λεκάνη απορροής του Δούναβη, αλλά μέχρι τώρα σημειώθηκε αργή πρόοδος. Συνεπώς η πρόταση είναι ένα συμπληρωματικό μέτρο σημαντικό για την επιτυχία των δραστηριοτήτων της πρωτοβουλίας περιφερειακής συνεργασίας για την καταπολέμηση του διασυνοριακού προβλήματος του ευτροφισμού.

Η πρόταση συμπληρώνει επίσης την οδηγία για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων, 91/271/ΕΟΚ, η οποία έχει στόχο τον περιορισμό των συγκεντρώσεων θρεπτικών ουσιών όπως φωσφορικών και νιτρικών ουσιών σε επιφανειακά ύδατα για την αντιμετώπιση του ευτροφισμού.

2. ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη, συγκέντρωση και χρήση εμπειρογνωμοσύνης

Η Επιτροπή άρχισε σειρά μελετών για να εξετάσει σε ποιο βαθμό θα ήταν αιτιολογημένοι οι περιορισμοί στη χρήση φωσφορικών αλάτων στα απορρυπαντικά προκειμένου να μειωθεί το φαινόμενο του ευτροφισμού στην ΕΕ: Έκθεση της WRc 2002², τη μελέτη του INIA για τον πανευρωπαϊκό ευτροφισμό³, έκθεση εξωτερικού αναδόχου (RPA). Οι μελέτες αυτές προσέφεραν τη βάση για περαιτέρω διαβουλεύσεις μεταξύ των κρατών μελών, της βιομηχανίας [European Phosphates Producer Industry (CEEP)· International Association for Soaps, Detergents and Maintenance Products (A.I.S.E.)· European Zeolites Producers Association (EUZEPA)] και ΜΚΟ για την προστασία του περιβάλλοντος [World Wildlife Fund (WWF)· ευρωπαϊκό γραφείο ενώσεων καταναλωτών (BEUC)] στη διάρκεια συνεδριάσεων της ομάδας εργασίας των αρμόδιων αρχών για την εφαρμογή του κανονισμού για τα απορρυπαντικά – τη γνωστή ως «ομάδα εργασίας για τα απορρυπαντικά» – δηλαδή το Νοέμβριο του 2006, τον Ιούλιο και Δεκέμβριο του 2007, τον Ιούλιο του 2008, το Φεβρουάριο και Νοέμβριο του 2009.

Το 2009 πραγματοποιήθηκε ειδική διαβούλευση με μικρομεσαίους παρασκευαστές απορρυπαντικών μέσω του δικτύου «Enterprise Europe Network», προκειμένου να συγκεντρωθούν περισσότερες πληροφορίες για τη σημερινή χρήση φωσφορικών αλάτων και εναλλακτικών ουσιών κατά την παρασκευή απορρυπαντικών και τον αντίκτυπο των πιθανών περιορισμών των φωσφορικών αλάτων στις ΜΜΕ αυτές.

Εκτίμηση του αντίκτυπου

Η ανάλυση των επιπτώσεων των διαφόρων πολιτικών επιλογών πραγματοποιήθηκε λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα της επιστημονικής ανάλυσης της συμβολής των φωσφορικών αλάτων στα απορρυπαντικά στον κίνδυνο ευτροφισμού στην ΕΕ, καθώς και τα κριτήρια αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας, (συμπεριλαμβανομένης της πρακτικότητας, των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων και της δυνατότητας παρακολούθησης). Οι πληροφορίες προήλθαν κυρίως από τη μελέτη του INIA σχετικά με τους κινδύνους του ευτροφισμού σε σχέση με τα φωσφορικά άλατα σε απορρυπαντικά και την έκθεση της RPA σχετικά με τους ζεόλιθους και άλλες αποσκληρυντικά, όπως τα εναλλακτικά STPP, καθώς και από τις παρατηρήσεις SCHER σχετικά με την αξιολόγηση των εν λόγω εκθέσεων και περαιτέρω απευθείας διαβούλευση με τους ενδιαφερόμενους κύκλους.

Εξετάστηκε ενδελεχώς ο αντίκτυπος πέντε πολιτικών επιλογών:

- Επιλογή 1: καμία δράση στο επίπεδο της ΕΕ, αφήνοντας την ευθύνη για δράση στα κράτη μέλη ή στο πλαίσιο της περιφερειακής συνεργασίας (βασική εναλλακτική επιλογή)·
- Επιλογή 2: εθελοντική δράση από τον κλάδο·
- Επιλογή 3: πλήρης απαγόρευση των φωσφορικών αλάτων στα απορρυπαντικά·

² Phosphates and alternative detergent builders. («Φωσφορικά άλατα και εναλλακτικά αποσκληρυντικά απορρυπαντικών». WRc (2002), Swindon, UK.

³ Διατίθεται στον δικτυακό τόπο: http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/chemicals/files/docs/ceep_study_final_report_042009_en.pdf.

- Επιλογή 4: περιορισμός/μείωση των φωσφορικών αλάτων στα οικιακά απορρυπαντικά πλυντηρίων·
- Επιλογή 5: καθορισμός οριακών τιμών για την περιεκτικότητα φωσφορικών αλάτων στα απορρυπαντικά.

Η αξιολόγηση και η ανάλυση αντίκτυπου των επιλογών δείχνει ότι η εισαγωγή σε ευρωπαϊκό επίπεδο περιορισμού στη χρήση φωσφορικών αλάτων και άλλων φωσφορικών ενώσεων στα οικιακά απορρυπαντικά πλυντηρίων θα μειώσει τη συμβολή των φωσφορικών αλάτων από απορρυπαντικά στους κινδύνους του ευτροφισμού για τα ύδατα της ΕΕ, ενώ θα μειώσει και το κόστος της απομάκρυνσης των φωσφορικών αλάτων για τις εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων. Αυτή η εξοικονόμηση κόστους υπερβαίνει σημαντικά το κόστος αναπαρασκευής οικιακών απορρυπαντικών πλυντηρίων με εναλλακτικές ουσίες στα φωσφορικά άλατα. Αντίθετα, οι περιορισμοί σε όλη την ΕΕ δεν δικαιολογούνται προς το παρόν για απορρυπαντικά πλυντηρίων πιάτων ή για βιομηχανικά απορρυπαντικά ή για απορρυπαντικά για ιδρύματα επειδή οι διαθέσιμες εναλλακτικές ουσίες δεν μπορούν να ικανοποιήσουν γενικότερα τις τεχνικές ζητήσεις αυτών των εφαρμογών.

3. ΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Νομική βάση

Νομική βάση της πρότασης είναι το άρθρο 114 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Το άρθρο 114 έχει στόχο τη δημιουργία εσωτερικής αγοράς εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα υψηλό επίπεδο προστασίας της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος.

Αρχή της επικουρικότητας

Η αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 3 της συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ισχύει στο βαθμό που η πρόταση δεν εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Ένωσης.

Ο στόχος να περιοριστεί η συμβολή των φωσφορικών αλάτων από τα απορρυπαντικά στον κίνδυνο ευτροφισμού στα ύδατα της ΕΕ, διατηρώντας ταυτόχρονα την ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς απορρυπαντικών, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς μόνον από τα κράτη μέλη, ενώ η δράση της ΕΕ θα είναι πιο αποτελεσματική για να επιτευχθούν οι στόχοι για τους ακόλουθους λόγους:

- Ορισμένα κράτη μέλη έχουν εκδώσει εθνικά μέτρα για τον περιορισμό της χρήσης φωσφορικών αλάτων και/ή άλλων φωσφορικών ενώσεων, κυρίως σε απορρυπαντικά οικιακών πλυντηρίων ρούχων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 648/2004 με διαφορετικές κατ' αποκοπή τιμές. Δεν υπάρχουν κοινές τεχνικές προδιαγραφές σε όλη την ΕΕ. Αυτό κατακερματίζει την αγορά της ΕΕ για απορρυπαντικά πλυντηρίων ρούχων.
- Η σημερινή περιφερειακή συνεργασία των κρατών μελών στο πλαίσιο της στρατηγικής για τη Βαλτική Θάλασσα και τη λεκάνη απορροής του Δούναβη σημείωσε μέχρι σήμερα μάλλον αργή πρόοδο στο θέμα αυτό και τα κράτη μέλη της ΕΕ που συνεργάζονται σε αυτές τις περιφερειακές στρατηγικές ζήτησαν επανειλημμένως εναρμονισμένα μέτρα από την ΕΕ.

- Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, το σχέδιο κανονισμού διατηρεί την ήδη υφιστάμενη σήμερα δυνατότητα για τα κράτη μέλη να θεσπίζουν εθνική νομοθεσία σχετικά με τα φωσφορικά άλατα στα απορρυπαντικά για αυτόματα πλυντήρια πιάτων και απορρυπαντικά επαγγελματικής χρήσης, με την προϋπόθεση ότι αυτό δικαιολογείται από ιδιαίτερες συνθήκες όπως υψηλό κίνδυνο ευτροφισμού ή την κατάσταση των υδάτων στα κράτη μέλη. Μέχρι τώρα, λίγα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει ή σχεδιάζουν να εισάγουν περιορισμούς για φωσφορικά άλατα στα απορρυπαντικά πλυντηρίων πιάτων με πολύ περιορισμένο αντίκτυπο στην εσωτερική αγορά για τα εν λόγω απορρυπαντικά.

Αρχή της αναλογικότητας

Η πρόταση δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των επιδιωκόμενων στόχων σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 4 της συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Λόγω της σημερινής έλλειψης κατάλληλων τεχνικών ή οικονομικών εναλλακτικών λύσεων για την αντικατάσταση των φωσφορικών αλάτων σε τύπους απορρυπαντικών εκτός των απορρυπαντικών για πλυντήρια ρούχων, και λόγω του γεγονότος ότι τα απορρυπαντικά για πλυντήρια ρούχων είναι αυτά που συμβάλλουν κυρίως στο συνολικό φορτίο φωσφορικών αλάτων από τα απορρυπαντικά, η πρόταση δεν περιορίζει την περιεκτικότητα των φωσφορικών αλάτων άλλων τύπων απορρυπαντικών.

Επιλογή μέσων

Το επιλεγμένο νομικό μέσο είναι κανονισμός, καθώς έχει στόχο να εναρμονίσει την περιεκτικότητα φωσφορικών αλάτων και άλλων φωσφορικών ενώσεων στα απορρυπαντικά οικιακών πλυντηρίων ρούχων. Τροποποιεί τον ήδη ισχύοντα κανονισμό για τα απορρυπαντικά.

Κύριες διατάξεις της πρότασης

Η πρόταση επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 648/2004 για να καταστήσει δυνατή την θέσπιση περιορισμού στην περιεκτικότητα των φωσφορικών αλάτων και άλλων φωσφορικών ενώσεων στα απορρυπαντικά (τροποποιήσεις των άρθρων 1 και 4).

Πρέπει να σημειωθεί ότι οι εναλλακτικές ουσίες για τα φωσφορικά άλατα στα απορρυπαντικά οικιακών πλυντηρίων ρούχων περιέχουν μερικές φορές άλλες ενώσεις που περιέχουν φωσφορικά άλατα, ιδίως φωσφονικά. Συνεπώς, δεν είναι δυνατό να εξαιρεθούν πλήρως οι φωσφορικές ενώσεις από τα απορρυπαντικά. Αφετέρου, υπάρχουν πολλά και διάφορα φωσφορικά άλατα και ενώσεις που περιέχουν φώσφορο και πρέπει να εξασφαλιστεί ότι η προβλεπόμενη απαγόρευση δεν θα μπορεί να καταστρατηγηθεί εύκολα. Το σχέδιο κανονισμού, συνεπώς, εξασφαλίζει ένα συνολικό όριο 0,5 % κατά βάρος για την περιεκτικότητα σε φώσφορο στα απορρυπαντικά οικιακών πλυντηρίων ρούχων, που καλύπτουν όλα τα φωσφορικά άλατα και τις ενώσεις που περιέχουν φώσφορο. Προς στιγμή, μέχρι να υπάρξουν τεχνικές και οικονομικά βιώσιμες εναλλακτικές λύσεις για άλλα είδη απορρυπαντικών, η πρόταση περιορίζει την περιεκτικότητα σε φωσφορικά άλατα και άλλες φωσφορικές ενώσεις μόνον στα απορρυπαντικά οικιακών πλυντηρίων ρούχων (πρόταση νέου παραρτήματος VIα).

Για τα απορρυπαντικά αυτόματων οικιακών πλυντηρίων πιάτων που περιέχουν φωσφορικά άλατα, προτείνεται να ανατεθεί στην Επιτροπή η επανεξέταση της συμβολής τους στον κίνδυνο ευτροφισμού εντός 5 ετών ύστερα από την έγκριση της προτεινόμενης πράξης, η

υποβολή έκθεσης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο (τροποποίηση του άρθρου 16) και αν θεωρηθεί σκόπιμο, η πρόταση περιορισμών όσον αφορά την περιεκτικότητά τους σε φωσφορικά άλατα με την προσαρμογή του νέου παραρτήματος VIα στην τεχνική πρόοδο.

Η πρόταση προσαρμόζει επίσης τις σημερινές διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 648/2004 για να εξουσιοδοτηθεί η Επιτροπή να εγκρίνει πράξεις κατ' εξουσιοδότηση σύμφωνα με το άρθρο 290 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (τροποποίηση του άρθρου 13).

Τέλος η προτεινόμενη πράξη διατηρεί την ήδη υφιστάμενη διάταξη που επιτρέπει στα κράτη μέλη να θεσπίζουν εθνικούς κανόνες για τον περιορισμό της περιεκτικότητας φωσφορικών αλάτων και άλλων φωσφορικών ενώσεων στα απορρυπαντικά εκτός από τα απορρυπαντικά οικιακών πλυντηρίων ρούχων, αν δικαιολογείται για περιβαλλοντικούς λόγους (τροποποίηση του άρθρου 14).

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η πρόταση δεν έχει επιπτώσεις στον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

5. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- Η προτεινόμενη πράξη παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (ΕΟΧ).
- Η πρόταση υπόκειται στη συμφωνία ΠΟΕ για τους τεχνικούς φραγμούς στο εμπόριο, συνεπώς επιβάλλεται η κοινοποίηση στον ΠΟΕ.

Πρόταση

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. .../... ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

**για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 648/2004 όσον αφορά τη χρήση των
φωσφορικών αλάτων και άλλων φωσφορικών ενώσεων σε οικιακά απορρυπαντικά
πλυντηρίων ρούχων**

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ
ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 114,

την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

έπειτα από τη διαβίβαση του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁴,

τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών⁵,

αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα εξής:

- (1) Σύμφωνα με το άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 648/2004, η Επιτροπή αξιολόγησε τη χρήση των φωσφορικών αλάτων στα απορρυπαντικά στην «έκθεση προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο όσον αφορά τη χρήση φωσφορικών αλάτων»⁶. Κατόπιν περαιτέρω ανάλυσης, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η χρήση των φωσφορικών αλάτων στα απορρυπαντικά οικιακών πλυντηρίων ρούχων πρέπει να περιοριστούν προκειμένου να μειωθεί η συμβολή των φωσφορικών αλάτων από τα απορρυπαντικά στον κίνδυνο ευτροφισμού καθώς και να μειωθεί το κόστος εξάλειψης των φωσφορικών αλάτων από τις εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων. Αυτή η εξοικονόμηση κόστους υπερβαίνει σημαντικά το κόστος αναπαρασκευής απορρυπαντικών οικιακών πλυντηρίων ρούχων με εναλλακτικές ουσίες στα φωσφορικά άλατα.

⁴ EE C [...] της [...], σ. [...].

⁵ EE C [...] της [...], σ. [...].

⁶ COM(2007) 234 τελικό.

- (2) Αποτελεσματικές εναλλακτικές λύσεις για τα απορρυπαντικά οικιακών πλυντηρίων ρούχων με βάση τα φωσφορικά άλατα απαιτούν μικρές ποσότητες άλλων φωσφορικών ενώσεων, δηλαδή φωσφονικά, τα οποία αν χρησιμοποιούνται σε μεγαλύτερες ποσότητες θα μπορούσαν να είναι προβληματικά για το περιβάλλον.
- (3) Η αλληλεπίδραση μεταξύ των φωσφορικών αλάτων και άλλων φωσφορικών ενώσεων απαιτεί προσεκτική επιλογή του πεδίου εφαρμογής και του επιπέδου περιορισμού. Ο περιορισμός πρέπει να ισχύει για όλες τις φωσφορικές ενώσεις προκειμένου να αποκλειστεί η απλή αντικατάσταση των περιορισμένων φωσφορικών αλάτων από άλλες φωσφορικές ενώσεις. Ο περιορισμός την περιεκτικότητα φωσφορικών αλάτων πρέπει να είναι επαρκώς χαμηλός για να προλαμβάνει αποτελεσματικά τη διάθεση στην αγορά απορρυπαντικά παρασκευάσματα με φωσφορικά άλατα για τα οικιακά πλυντήρια ρούχων, αλλά αρκετά υψηλός ώστε να επιτρέπει την ελάχιστη ποσότητα φωσφονικών που απαιτείται για εναλλακτικά παρασκευάσματα.
- (4) Επειδή οι στόχοι των μέτρων που πρέπει να ληφθούν, δηλαδή η μείωση της συμβολής των φωσφορικών αλάτων από τα απορρυπαντικά στον κίνδυνο ευτροφισμού και η μείωση του κόστους για την εξάλειψη των φωσφορικών αλάτων στις εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων, δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη αφού τα εθνικά μέτρα με διαφορετικές τεχνικές προδιαγραφές δεν μπορούν να επηρεάσουν την ποιότητα του νερού που διασχίζει τα εθνικά σύνορα και επειδή οι στόχοι αυτοί μπορούν να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση μπορεί να εγκρίνει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας του ίδιου άρθρου, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει το μέτρο που είναι αναγκαίο για την επίτευξη του στόχου αυτού.
- (5) Δεν είναι σκόπιμο να επεκταθούν οι περιορισμοί της χρήσης των φωσφορικών αλάτων και άλλων φωσφορικών ενώσεων από τα απορρυπαντικά οικιακών πλυντηρίων ρούχων στα απορρυπαντικά για τα αυτόματα οικιακά πλυντήρια πιάτων ή στα απορρυπαντικά για βιομηχανική ή ιδρυματική χρήση, επειδή δεν διατίθενται ακόμη κατάλληλες τεχνικές και οικονομικές εναλλακτικές λύσεις από τη χρήση φωσφορικών αλάτων στα εν λόγω απορρυπαντικά.
- (6) Ο ορισμός του «καθαρισμού» πρέπει να συμπεριληφθεί άμεσα στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 648/2004 αντί της παραπομπής στο σχετικό πρότυπο ISO για μεγαλύτερη σαφήνεια.
- (7) Η Επιτροπή θα πρέπει να εξουσιοδοτηθεί να εγκρίνει πράξεις κατ' εξουσιοδότηση σύμφωνα με το άρθρο 290 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά την τροποποίηση των παραρτημάτων του παρόντος κανονισμού.
- (8) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθορίσουν τους κανόνες σχετικά με τις κυρώσεις που πρέπει να επιβάλλονται στις περιπτώσεις παράβασης του παρόντος κανονισμού και να εξασφαλίσουν την τήρησή του. Οι εν λόγω κυρώσεις πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.
- (9) Είναι σκόπιμο να προβλεφθεί μια διαφοροποιημένη εφαρμογή του περιορισμού που θεσπίζεται στον παρόντα κανονισμό έτσι ώστε να δοθεί η δυνατότητα στους επιχειρηματίες, ιδίως τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, να αναπαρασκευάσουν τα απορρυπαντικά τους για τα οικιακά πλυντήρια ρούχων που βασίζονται στα

φωσφορικά άλατα, χρησιμοποιώντας εναλλακτικές λύσεις κατά το συνήθη κύκλο αναπαρασκευής τους προκειμένου να ελαχιστοποιηθεί το κόστος.

(10) Συνεπώς, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 648/2004 θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 648/2004 τροποποιείται ως εξής:

(1) Στο άρθρο 1 παράγραφος 2 η τρίτη και τέταρτη περίπτωση αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

- «- την πρόσθετη επισήμανση των απορρυπαντικών, συμπεριλαμβανομένων των αλλεργιογόνων αρωματικών ουσιών·
- τις πληροφορίες που οι παρασκευαστές πρέπει να τηρούν στη διάθεση των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών και του ιατρικού προσωπικού·
- περιορισμούς σχετικά με την περιεκτικότητα φωσφορικών αλάτων και άλλων φωσφορικών ενώσεων στα απορρυπαντικά.»

(2) Στο άρθρο 2 το σημείο 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

- «3. «καθαρισμός»: η διαδικασία με την οποία η βρωμιά αποσπάται από το υπόστρωμα και διαλύεται ή μετατρέπεται σε κατάσταση διαλύματος ή διασποράς.»

(3) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο 4α:

«Άρθρο 4α

Περιορισμοί σχετικά με την περιεκτικότητα φωσφορικών αλάτων και άλλων φωσφορικών ενώσεων στα απορρυπαντικά.»

Τα απορρυπαντικά που αναφέρονται στο παράρτημα VIα τα οποία δεν συμμορφώνονται με τους περιορισμούς όσον αφορά τη περιεκτικότητα φωσφορικών αλάτων και άλλων φωσφορικών ενώσεων που καθορίζονται στο εν λόγω παράρτημα δεν θα διατίθενται στην αγορά από την ημερομηνία που καθορίζεται στο εν λόγω παράρτημα.»

(4) Στο άρθρο 12, η παράγραφος 3 διαγράφεται.

(5) Το άρθρο 13 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 13

Αναπροσαρμογή των παραρτημάτων

1. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί να εγκρίνει, μέσω πράξης κατ' εξουσιοδότηση, σύμφωνα με τα άρθρα 13α, 13β και 13γ, τις αναγκαίες τροποποιήσεις για την προσαρμογή των παραρτημάτων στην επιστημονική και τεχνική πρόοδο. Η Επιτροπή χρησιμοποιεί, όταν είναι δυνατόν τα ευρωπαϊκά πρότυπα.
2. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί να εγκρίνει, μέσω πράξης κατ' εξουσιοδότηση, σύμφωνα με τα άρθρα 13α, 13β και 13γ, τροποποιήσεις των παραρτημάτων του παρόντος κανονισμού όσον αφορά τα απορρυπαντικά με διαλύτες.
3. Στην περίπτωση που η επιστημονική επιτροπή για τα καλλυντικά και μη εδώδιμα προϊόντα έχει θεσπίσει επιμέρους όρια συγκέντρωσης βάσει αξιολόγησης κινδύνου για τις αλλεργιογόνους αρωματικές ουσίες, η Επιτροπή προσαρμόζει ανάλογα, σύμφωνα με τα άρθρα 13α, 13β και 13γ, το όριο του 0,01% που ορίζεται στο τμήμα Α του παραρτήματος VII.»

(6) Παρεμβάλλονται τα ακόλουθα άρθρα 13α, 13β και 13γ:

«Άρθρο 13α

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Οι εξουσίες για την έκδοση των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που αναφέρονται στο άρθρο 13 ανατίθενται στην Επιτροπή για αόριστη διάρκεια.
2. Μόλις εκδίδει μια πράξη κατ' εξουσιοδότηση, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.
3. Οι εξουσίες έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων εκχωρούνται στην Επιτροπή υπό τους όρους των άρθρων 13β και 13γ.

Άρθρο 13β

Ανάκληση της εξουσιοδότησης

1. Η εξουσιοδότηση που αναφέρεται στο άρθρο 13 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή από το Συμβούλιο.
2. Το θεσμικό όργανο το οποίο ξεκινήσει εσωτερική διαδικασία, προκειμένου να αποφασίσει εάν πρέπει να ανακληθούν ή όχι οι ανατεθείσες αρμοδιότητες φροντίζει να ενημερώσει το άλλο όργανο και την Επιτροπή εντός λογικής προθεσμίας πριν λάβει την οριστική απόφαση του, αναφέροντας τις ανατεθείσες αρμοδιότητες οι οποίες θα μπορούσαν να ανακληθούν καθώς και τους λόγους αυτής της ανάκλησης.
3. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την ανάθεση εξουσιών που προσδιορίζονται στην παρούσα απόφαση. Αρχίζει να ισχύει από την ημερομηνία της έκδοσής της ή από μεταγενέστερη ημερομηνία η οποία προβλέπεται από την ίδια την απόφαση. Δεν επηρεάζει την εγκυρότητα των πράξεων κατ' εξουσιοδότηση οι οποίες ισχύουν ήδη. Δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Αντιρρήσεις σχετικά με κατ' εξουσιοδότηση πράξεις

1. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο μπορούν να εκφράσουν αντιρρήσεις για πράξη κατ' εξουσιοδότηση εντός προθεσμίας δύο μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης. Κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου η περίοδος αυτή παρατείνεται κατά ένα μήνα.
2. Εάν, κατά τη λήξη της προθεσμίας αυτής, τόσο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο όσο και το Συμβούλιο δεν έχουν εκφράσει αντιρρήσεις σχετικά με την κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η εν λόγω πράξη δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* και τίθεται σε ισχύ την ημερομηνία που η ίδια προβλέπει. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη μπορεί να δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* και τίθεται σε ισχύ πριν από τη λήξη της περιόδου αυτής, εάν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έχουν αμφότερα ενημερώσει την Επιτροπή ότι δεν προτίθενται να εγείρουν αντιρρήσεις.
3. Εάν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο προβάλλουν αντιρρήσεις για πράξη κατ' εξουσιοδότηση, η πράξη αυτή δεν τίθεται σε ισχύ. Το όργανο που διατυπώνει αντιρρήσεις έναντι της κατ' εξουσιοδότηση πράξης εκθέτει τους σχετικούς λόγους.»

(7) Στο άρθρο 14, η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Τα κράτη μέλη μπορούν να διατηρήσουν ή να θεσπίσουν εθνικούς κανόνες όσον αφορά τους περιορισμούς της περιεκτικότητας φωσφορικών αλάτων και άλλων φωσφορικών ενώσεων για τα απορρυπαντικά για τα οποία δεν καθορίζονται περιορισμοί ως προς την περιεκτικότητα στο παράρτημα VIα, εάν δικαιολογείται για λόγους προστασίας του υδάτινου περιβάλλοντος και εάν διατίθενται εφικτές από τεχνική και οικονομική άποψη εναλλακτικές λύσεις.»

(8) Το άρθρο 16 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 16

Έκθεση

Μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2014, η Επιτροπή αξιολογεί και υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με τη χρήση των φωσφορικών αλάτων και άλλων φωσφορικών ενώσεων στα απορρυπαντικά αυτόματων πλυντηρίων πιάτων και, εάν δικαιολογείται, υποβάλλει νομοθετική πρόταση σχετικά με τη βαθμιαία κατάργησή τους ή τον περιορισμό συγκεκριμένων εφαρμογών.»

(9) Το άρθρο 18 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 18

Κυρώσεις

Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τους κανόνες σχετικά με τις κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παράβασης του παρόντος κανονισμού και λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσουν την εφαρμογή τους. Οι εν λόγω κυρώσεις πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν αμέσως στην Επιτροπή τις εν λόγω διατάξεις καθώς και κάθε μεταγενέστερη τροποποίηση τους.

Οι εν λόγω κανόνες συμπεριλαμβάνουν μέτρα που επιτρέπουν στις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών την παρακράτηση παρτίδων απορρυπαντικών τα οποία δεν συμμορφώνονται με τον παρόντα κανονισμό.»

(10) Το κείμενο που παρατίθεται στο παράρτημα του παρόντος κανονισμού προστίθεται ως παράρτημα VIα.

(11) Στο τμήμα Α του παραρτήματος VII, διαγράφεται το ακόλουθο κείμενο:

«Εάν η SCCNFP θεσπίσει, σε μεταγενέστερο στάδιο, επιμέρους όρια συγκέντρωσης βάσει αξιολόγησης κινδύνων για τις αλλεργιογόνους αρωματικές ουσίες, η Επιτροπή προτείνει την έγκριση των ορίων αυτών προς αντικατάσταση του ορίου του 0,01% που αναφέρεται ανωτέρω. Τα μέτρα αυτά, που αποσκοπούν σε τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων του παρόντος κανονισμού, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο η οποία αναφέρεται στο άρθρο 12 παράγραφος 3.»

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Τα σημεία 1), 3), 7), 9) και 10) του άρθρου 1 ισχύουν από την 1η Ιανουαρίου 2013.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, [...]

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
[...]

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
[...]

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIα

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΕΡΙΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΦΩΣΦΟΡΙΚΩΝ ΑΛΑΤΩΝ ΚΑΙ
ΑΛΛΩΝ ΦΩΣΦΟΡΙΚΩΝ ΕΝΩΣΕΩΝ ΣΤΑ ΑΠΟΡΡΥΠΑΝΤΙΚΑ»

ΑΠΟΡΡΥΠΑΝΤΙΚΑ	ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΙΣΧΥΟΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΥ
ΑΠΟΡΡΥΠΑΝΤΙΚΑ ΟΙΚΙΑΚΩΝ ΠΛΥΝΤΗΡΙΩΝ ΡΟΥΧΩΝ	ΔΕΝ ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ Η ΔΙΑΘΕΣΗ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΑΝ Η ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΕΡΙΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΦΩΣΦΟΡΙΚΩΝ ΑΛΑΤΩΝ ΕΙΝΑΙ ΙΣΗ Η ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΤΟΥ 0,5% ΚΑΤΑ ΒΑΡΟΣ	1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2013

»